

Puplin, Zefir, Oxford. **ingeket és pijamát** stb. nagy választékban **Katzmayer** Feketesas ucca 21.  
Stratford és porosz mérlek után készít Hozott anyagból ingfazon P. 2.—  
Ujdonság sporting rávarrott patentgallérral.

## A kalocsai paprika betörése Szegedre

Gresham: A rossz pénz kiszorítja a jó pénzt.

Általánosan tapasztalt tény, hogy az olcsóbb, vagy a gyengébb minőségű áru nagy versenyt csinál a jobbnak, az értékesebbnek. Az államok ez egyenlőtlen versenyt magas védővámokkal hátrítják el, így veszik hathatós oltalmukba a hazai termelést és a honi munkaerőt. Mi történjék azonban akkor, ha ugyanez az eset idehaza történik? Ha például kalocsai paprikát Szegedre becsempésze, azt »szegedi édesnemes« gyanánt értékesítik?

A tokaji bor annakidején szintén hasonló veszedelmeknek volt kitéve. Minősége, íze, világraszóló hírnevet biztosítottak számára. A törvényhozás méltányolta a tokajvidékiek óhaját, melynek eredményeképp az 1908-ik törvény szigorúan kimondja: »Tilos mustot, vagy bort olyan... bortermő helyre... hozni forgalomba, amely nem felel meg az illető must, vagy bor *tényleges származásának*...« Ugyanez a törvény a »tokaji borvidék«-et *zárt területté* nyilvánította; »tokaji«, »tokaji bor«, »tokaji aszu«, »szamorodni«, »hegy-aljai«, »másolás«, vagy általában a tokaji borvidékre, vagy ezen borvidékbe tartozó valamely községre, vagy bortermő helyre utaló elnevezés alatt csak olyan bort szabad forgalomba hozni, amely kizárólag a tokaji borvidék területén fekvő hegyi szőlőben termett.

Sajnos, a szegedi paprikának mindezideig még nem jött el az ideje, hiányzik részére az öt megillető törvényes védelem. Már előző cikkeimben kifejtettem, hogy a szegedi »édesnemes« fűszerpaprikát Kalocsa felől veszély fenyegeti a utaltam arra, hogy a szegedi paprika — a tokaji borhoz hasonlóan — különleges törvényes védelmet kíván. Állításom alátámasztására meg kell említenem, hogy a szegedi kereskedők nagy költséget fektettek be a szegedi paprika *ismertté* tételére. Nem kimélték anyagiakat és fáradságot, személyesen utaztak ki Ausztriába, Német- és a környező országokba, valamint az Egyesült Államokba; csakis e bámulatraméltó egyéni tevékenységüknek köszönhető, hogy ma a Csendes-óceán partjain is a jobb éttermek a szegedi paprikát használják. Ugyancsak e lelkes és áldozatkész szegedi kereskedői gárda hathatós segítségével adhattam ki Csonka Ferenc gazdasági főtanácsos, volt szegedi paprika fővegyész, nagyhírű író társammal 1905-ben és 1907-ben A szegedi paprika című munkámat magyar és német nyelven, 4000—4000 példányban. Hasonlóképp 1927—28-ban a *dre dei nagy paprikaperben*, amikor az ottani husiparosokat élmiszertanársítás címén perbefogták, mert a kolbászféléket paprikával merésztették »megfesteni«, — megint a szegedi paprikakereskedők voltak azok, akik Drezdába kiutazván, hasznos felvilágosító tevékenységükkel az ottani szakköröket és ezek útján a bíróságokat annak kimondására készítették, hogy a paprika nem »festék«, hanem természetes színt kölcsönző értékes fűszer.

A szegedi paprika nagy hátrányára szolgál az a körülmény, hogy az új paprikarendelet a kalocsai és a szegedi édesnemeset egyenlő értékűnek minősíti. Csodálatos, hogy ennek ellenére a kalocsai áru 20—30 fillérrel mégis olcsóbb, melynek következtében az ország számottevő része kalocsai paprikát rendel s mivel azt az állami ellenőrző közegek a mai rend alapján »édesnemes«-nek kénytelenek nyilvánítani, vagyis a szegedivel egyenrangúvá tenni, — a vidéki kereskedők értékesebb szegedi paprika gyanánt hozzák azt forgalomba. Elhomályosító hatással van a szegedi paprikára a Növényvédelmi és Növényforgalmi Iroda azon intézkedése is, hogy propagandáiraiban kizárólag »magyar« paprikát említ és a régi nagyhírű szegedi paprikát hallgatással mellőzi.

Igazolásul bemutatom az Iroda egy német és

francia ismertetőjének néhány sorát:

»Wer schmackhafte Speisen bereiten will, kocht mit ungarischem Paprika! In diesem Hefte finden Sie die Zubereitung von einigen mit ungarischem Paprika zubereiteten ungarischen Speisen...«

»Si vous voulez avoir des mets savoureux, préparez les avec du paprika hongrois! Dans cette brochure vous trouverez les recettes des mets hongrois assaisonnés avec du paprika hongrois, si vous les préparez et les goûtez vous vous rendrez compte que le paprika hongrois est l'épice la plus précieuse.«

Ezek után azt kérdezhetik az érdekeltek, hogy mi legyen hát az orvoslás módja? Annyit máris megállapíthatunk, hogy a kalocsai paprikának Szegedre történő becsempészése ellen csak papíron tehet hatásos védelmi intézkedéseket tenni, a valóságban azonban nem. Jelen esetben azt

mondhatjuk, hogy a gyengébb (olcsóbb) áru kiszorítja a forgalomból a jobb (híresebb) és értékesebb szegedi paprikát. Szerintem az elintézés radikális módja csak egy lehet: jelentse ki a törvényhozás (a tokaji bor mintájára), hogy Szeged zárt terület és az eredetileg 1860-ban Szegedről, a Pálffy Testvérek részéről forgalomba hozott édesnemes paprika elnevezése kizárólag a Szegeden termelt és kikészített paprikát illeti meg, továbbá az exportra kerülő édesnemes paprika »szegedi« és nem »magyar« jelzővel láttassék el.

A szegedi, mintegy harmincezer főt számláló hatalmas paprikaérdekeltségnek nyugalomra és főleg gazdasági biztonságra van szüksége, amit a paprikarendelet méltányos módosításával és megnyugtató törvényhozási intézkedéssel kétségtelenül el lehetne érni.

Váradi Géza.

## EGY REKTOR, NÉGY DÉKÁN, TIZENKÉT DIÁK ÉS A PEDELLUS

### A DOM-TÉRI ÓRAJÁTÉK SZEREPLŐI

A rektor figuráját gróf Klebelsberg Kunóról mintázzák; a dékánok: Brassai Sámuel, Hermann Ottó és a többi régi kolozsvári professzor — Csak májusra készül el az órajáték, de az ütőszerkezetet már most felszerelik

(A Délmagyarország munkatársától.) Szombat délelőttre dr. Tóth Béla polgármesterhelyettes összehívta azt a nagyobb bizottságot, amelyet a legutóbbi kisgyűlés választott, hogy a Dom-téri órajáték tervezését felülvizsgálja. A polgármesterhelyettes hivatalában gyűlték össze a bizottság tagjai, ugyanitt megjelent Csury Ferenc órásmester is, hogy a tervekről felvilágosítást nyújtson. Elmondotta az órásmester, hogy tíz napja intenzíven dolgoznak az órajáték szerkezetén és a művész munkákon is. Előbb azért nem akartak hozzáfogni a kivitelezéshez, mert megvárták a július 18-iki fellebbezési határidő elmúltát. Miután senki sem fellebbezte meg azt a kisgyűlési határozatot, amellyel a város Csury órásmestert megbízta az órajáték elkészítésével, nyugodtan hozzá lehetett fogni a szerkezet összeállításához.

Egy szoborminta is elkészült már, ezt Kállay József faszobrász mintázta, a többi szobrokat is ő készíti, darabonként 150 pengőért. A nagybizottság elsősorban is azt döntötte el, hogy hány szobor legyen. Abban megegyeztek a bizottság tagjai, hogy egy rektor, négy dékán és egy pedellus szobrát készíttetik el az órajátékhoz, még csak azt kellett eldönteni, hogy mennyi legyen a diákszobrok száma. Voltak, akik tíz diákszobrát elegendőnek találtak, azok azonban, akik műszaki szempontból szölk a kérdéshez, megmagyarázták, hogy ha az órajáték mezőjén tíz diákszobrát állítanak fel, akkor az egyes figurák egymástól 96 centiméternyire lesznek, amely meg lehetős nagy távolság és kissé hosszú idő telne el, amíg egyik figura a másik után következne az órajáték kapuján. A többségnek az volt a véleménye, hogy 12 diákszobrát kell felszerelni. Végül nem döntöttek a figurák számáról, mert a szerelés alkalmával lehet majd pontosan megállapítani, hogy hány figurára lesz szükség. Eredetileg úgy volt, hogy a figurákat az egyetem vezetőtanáraitól mintázzák meg. A bizottság ezt nem javasolta, hanem amellet döntöttek, hogy a kolozsvári egyetem 1880-as éveinek professzorait mintázzák meg, köztük Hermann Ottót és Brassai Sámuelét. Kivételt képeznek a rektor figurájával, amely gróf Klebelsberg Kunót fogja ábrázolni teljes rektori díszben. A diákszobrok Mátyás király- és Hunyadi-korabeli ifjakat ábrá-

zolnak az akkori díszes viseletben.

A hangjáték dolgában nem döntött a szombati bizottság, hanem elhatározta, hogy külön négytagú zenei bizottságra bizza azt, hogy kiválasszák a hangjáték programját. A bizottság tagjai Antos Kálmán orgonaművész, dr. Belle Ferenc zenetanár, Csomák Elemér és Fricsay Ferenc karnagyok, akiknek négy napon belül kell dönteniük, hogy mi legyen a hangjáték műsora. Felmerült az a terv, hogy a hangjáték bevezetésekor a Himnusz játssza, azután valamilyen szegedi népdalt intonáljon, a diákszobrok kivonulásánál pedig a Ballag már a vén diák... című diáknótát játssza, végül a Hírszékkel fejeződjék be a hangjáték. Többen arra tették javaslatot, hogy a város hatósága kérje fel Kodály Zoltánt, vagy Bartók Bélát, hogy kizárólag a szegedi órajáték számára készítsenek szegedi népdalkompozíciót. Ennek a tervnek a kivételét azonban megalkadályozza az a körülmény, hogy a rendelkezésre álló összegből éppen hogy fedezni lehet a szerkezeti és a szobrászati munkák költségét.

Szöbakerült az is az értekezleten, hogy a szobroknak abszolút művészi kivitelben kell-e elkészülniük? A bizottság többségének az volt a véleménye, hogy nem annyira a művészi szempontokra kell figyelemmel lenni a szobrok elkészítésénél, hanem arra, hogy mutatósak legyenek. Ebből a szempontból majd egy bizottság fogja felülvizsgálni a figurákat, mielőtt azokat az órajátékra felszerelnék.

Csury órásmester közölte a bizottsággal, hogy az órajátékkal leg hamarabb a jövő év májusára lehet kész. Tekintettel azonban arra, hogy az augusztus 3-án kezdődő szabadtéri játékokra Európa minden részéből jönnek Szegedre érdeklődők, Csury Ferenc az órajáték ütőszerkezetét már a héten felszereli. Ez a félórát fogja jelezni olyan gongütéssel, amely hű utánzata lesz a Westminsteri apdtság harangjátékának. A harangjátékot hangerősítővel olyannyira felerősítik, hogy az egész téren jól lesz hallható.

## Modern higiénikus fodrászüzletben

tartós ondolás fejmosás, manikűr, férfi fodrászat a legolcsóbb. Próbálja meg! Schönfeld, Tisza Lajos krt. 73